

Asia: VN/2062/2020

Lukiodiplomiselvitys 2020

Vastaajaa koskevat perustiedot

Vastaatteko

e) jonkin sidosryhmän, järjestön edustajan tai edunvalvontaorganisaation roolissa

A) Luvussa 2 on kuvattu lukiodiplomit osana nykyistä lukiokoulutusta

Vastaako mainittu kuvaus mielestänne nykytilaa?

1) Vastaavat täysin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

B) Luvussa 3 on kuvattu lukiodiplomien saavutettavuutta ja yhdenvertaisuuden toteutumista

Vastaako mainittu kuvaus mielestänne nykytilaa?

1) Vastaavat täysin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Yhteistyö lukiodiplomien tarjoamisen osalta on perusteltua, mutta etä- ja virtuaalitoteutukset soveltuvat huonosti näin käytännönläheisiin aineisiin.

Lukiodiplomien tarkoituksena on tarjota lukiolaisille mahdollisuuksia tai luovien aineiden suorittamiseen. Näin aineiden opiskelulla on hyvinvointia ja mielenterveyttä tukeva vaikutus.

C) Luvussa 4 on kuvattu lukiodiplomien arvioinnin nykytila ja kehittäminen

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

2) Ovat jossain määrin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Lukiodiplomien arviointiin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Taito- ja taideaineissa yhteismitallinen ja tasapuolinen arviointi ovat haasteellista. Jotta diplomeja voidaan käyttää osana ylioppilastutkintoa sekä korkeakoulujen opiskelijavalintaa, tulee arvioinnin olla valtakunnallisesti mahdollisimman yhteismitallista.

D) Luvussa 5 on käsitelty lukiodiplomien tuomista osaksi yo-tutkintoa

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

2) Ovat jossain määrin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Suomen opinto-ohjaajat ry kannattaa selvitystyön jatkamista lukiodiplomista osana ylioppilastutkintoa edellyttäen, että samaan aikaan korkeakouluille annetaan tietoa prosessista, sekä tehdään lukiodiplomeja tunnetuksi, jotta korkeakoulut voivat nähdä ne mahdollisina opiskelijavalinnan välineinä. On hyvin tärkeää, että ylioppilastutkintoa suorittava nuori tietää hyötykö hän jotain korvaamalla yhden ylioppilaskokeen lukiodiplomilla, vai menettääkö hän mahdollisuutensa korkeakoulujen todistusvalinnassa, jos korkeakoulut eivät aio huomioida lukiodiplomeja opiskelijavalinnassa. Olisi todella tärkeää kehittää näitä molempia asioita yhtä aikaa, sekä lukiodiplomia osana ylioppilastutkintoa että sen huomioimista korkeakoulujen opiskelijavalinnassa.

E) Luvussa 6 on käsitelty diplomien hyödynnettävyyttä korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

2) Ovat jossain määrin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Suomen opinto-ohjaajat ry kannattaa selvitystyön jatkamista lukiodiplomista osana ylioppilastutkintoa edellyttäen, että samaan aikaan korkeakouluille annetaan tietoa prosessista, sekä tehdään lukiodiplomeja tunnetuksi, jotta korkeakoulut voivat nähdä ne mahdollisina opiskelijavalinnan välineinä. On hyvin tärkeää, että ylioppilastutkintoa suorittava nuori tietää hyötykö hän jotain korvaamalla yhden ylioppilaskokeen lukiodiplomilla, vai menettääkö hän mahdollisuutensa korkeakoulujen todistusvalinnassa, jos korkeakoulut eivät aio huomioida lukiodiplomeja opiskelijavalinnassa. Olisi todella tärkeää kehittää näitä molempia asioita yhtä aikaa, sekä lukiodiplomia osana ylioppilastutkintoa että sen huomioimista korkeakoulujen opiskelijavalinnassa.

F) Luvussa 7 on käsitelty lukiodiplomien kehittämiskohteita. Lukiodiplomit saatettiin nykyiseen muotoonsa lv. 2004-2005 aikana, ja niitä voi suorittaa taito- ja taideaineissa kahdeksaa erilaista. Luvussa mm. selvitettiin, miten

lukiodiplomeita voitaisiin hyödyntää nykyistä useammissa oppiaineissa ja kansainvälisissä tiedekilpailuissa.

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

2) Ovat jossain määrin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

On tärkeää tarkkaan harkita, mitä lukiodiplomeja jatkossa tarjotaan. Monenlaiselle osaamiselle on tarvetta jatkossakin. Vaikka esityksen mukaan opetuksen järjestäjällä olisi velvollisuus tarjota tiettyjä lukiodiplomeja, ei se sulje pois muiden lukiodiplomien olemassaoloa.

1.1. Lukiodiplomijärjestelmää tulisi edelleen kehittää ja syventää sekä se tulee liittää entistä vahvemmassi osaksi lukio-opetusta.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

2) Olen jokseenkin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Suomen opinto-ohjaajat ry kannattaa lukiodiplomien kehittämistyötä ja sitä, että vähintään lukion opetussuunnitelman perusteisiin sisältyvissä oppiaineissa liikunta, kuvataide ja musiikki, olisi kaikilla lukion opiskelijoilla suorittamismahdollisuus, ja lukiodiplomilla voisi korvata 5. ylioppilastutkinnon kokeen. Lisäksi kannattamme yrittäjyys- ja teknologialukiodiplomien kehittämistä, ja niiden pitämistä koulutuksenjärjestäjille vapaaehtoisena järjestää.

1.2. Sopiva viranomainen tätä työtä johtamaan ja koordinoimaan olisi Opetushallitus, jonka vastuulla lukiodiplomien kehittäminen on ollut koko niiden olemassaolon ajan.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

3) En ole samaa, enkä eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Jos on tarkoitus, että lukiodiplomilla voi korvata, yhden ylioppilaskokeen, silloin looginen koodinoiva taho on ylioppilastutkintolautakunta. Yhteistyö eri hallinnon aloilla on suotavaa. Erityisesti uudistuksen siirtymävaiheessa Opetushallituksen asiantuntijuutta on syytä hyödyntää ja kuulla korkeakouluja.

2. Lukion opetussuunnitelman perusteet (OPH Määräykset ja ohjeet 2019:2a) - asiakirjassa määritellyissä taito- ja taideaineissa lukiodiplomien suorittaminen asetettaisiin kaikkia lukiokoulutuksen järjestäjiä velvoittavaksi. Tämä muutos

kohdistuisi siis kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomeihin. Tämä luo muutostarpeen lukiolakiin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

3. Muissa kuin kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomeissa lukiodiplomien järjestäminen säilyisi vapaaehtoisena.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

4. Tätä edellä kuvattua muutosta tuettaisiin muodostamalla kansallinen rakenne lukioasetuksessa määritellyn kehittäjälukioverkoston varaan. Nykyisistä kehittäjälukioista kaksi keskittyy kuvataiteeseen, kaksi liikuntaan ja kolme musiikkiin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

2) Olen jokseenkin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

5. Kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomeissa kehittäjälukioverkosto erityistehtävälukioverkoston tuella laatisi Opetushallituksen kanssa yhteistyössä pedagogiset ratkaisut, joiden myötä lukiodiplomien suorittaminen mahdollistuisi aidosti maan jokaisessa lukiossa. Tämä pedagoginen ratkaisu sisältäisi ns. pohjakurssien ja lukiodiplomikurssien toteuttamisen. Tämä rakenne luotaisiin etä- ja/tai verkko- /virtuaaliopetuksen avulla.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

4) Olen jokseenkin eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Lähiopetus on taattava kaikissa lukion oppiaineissa. Se on tärkeää myös lukiodiplomien pohjaopinnoissa.

6. Suoritetulla lukiodiplominäytöllä voisi korvata yhden ylioppilastutkinnon viidestä kokeesta. Ylioppilastutkintoa suorittava kokelas tekisi siinä tapauksessa äidinkieli ja kirjallisuus -kokeen sekä kolme koetta ryhmästä, johon kuuluu matematiikan-, toisen kotimaisen kielen-, vieraan kielen- ja reaaliaineen koe sekä lukiodiplomin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

7. Ylioppilastutkintotodistukseen tulisi kirjaus siitä, että kokelas on korvannut yhden edellytettävistä ylioppilasaineista lukiodiplomilla. Lukiodiplomista annetaan erillinen todistus. Todistuksen antaa kokelaan oma lukio. Jatkossa siis lukiodiplomin suoritus olisi ylioppilastutkintotodistuksen liite, eikä päättötodistuksen liite.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

4) Olen jokseenkin eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Ehdotamme, että lukiodiplomin myöntää YTL ja se on osa ylioppilastutkintoa. Korvaavuus- sana on tarpeeton.

Merkintä lukiodiplomista ja arviointi myös tulisi yo-tutkintotodistukseen, kuten muutkin arvosanat.

8. Lukiodiplomien tuominen osaksi ylioppilastutkintoa edellyttää voimakasta lukiodiplomien arvioinnin kehittämistä. Esitetyt muutokset edellyttävät kansallisen mallin luomista lukiodiplomien arviointiin. Tämä arvioinnin kehitystyö tulee toteuttaa Opetushallituksen johtamana yhteistyössä ylioppilastutkintolautakunnan, korkeakoulujen sekä kehittäjälukiodien kanssa. Esitämme, että lukiodiplomien oppilaitoksen ulkopuolinen arvioija määräytyy perustettavan kansallisen arviointiverkoston kautta.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

4) Olen jokseenkin eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Arviointia kehitettävä osana ylioppilastutkintoa yhteistyössä YTL, OPH ja korkeakoulut.

9. Korkeakouluille tulee tarjota nykyistä enemmän tietoa koko lukiodiplomijärjestelmästä. Lukiodiplomien kehittämisessä tulisi jatkossa kuulla korkeakoulujen näkemyksiä ja tarpeita nykyistä enemmän, jotta korkeakoulut voivat tulevaisuudessa hyödyntää lukiodiplomeita nykyistä paremmin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

10. Tässä selvityksessä esitetyt toimenpide-ehdotukset luovat edellytyksiä lukiodiplomien paremmalle hyödyntämiselle korkeakoulujen opiskelijavalinnassa.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

2) Olen jokseenkin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Kehittämistyötä tehtävä yhdessä korkeakoulujen kanssa, jotta diplomit soveltuvuudesta osaksi korkeakouluvalintoja voidaan taata.

11. Kotitalouden lukiodiplomi korvataan yrittäjyyden ja työelämäosaamisen lukiodiplomilla.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

3) En ole samaa, enkä eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

12. Käsityön lukiodiplomi muuntuu ja uudistuu teknologian lukiodiplomiksi.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

3) En ole samaa, enkä eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

13. Yrittäjyyden ja työelämäosaamisen sekä teknologian lukiodiplomin kehittämistyö annetaan Opetushallitukselle ja kehittäjälukioille, joiden tehtävänä on kyseisen alan kehittäminen.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

4) Olen jokseenkin eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Kehitystyö yhteistyössä: YTL, OPH, korkeakoulut ja opettajien pedagogiset yhdistykset.

14. Lukiodiplomit pysytetään niissä oppiaineissa/oppiaineryhmissä, joissa osaamisen näyttönä ei voi toimia nykyisen muotoinen ylioppilaskoe. Lukiodiplominäyttö ei siis laajene aineisiin, joissa nykyisen muotoisia ylioppilaskokeita järjestetään.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

4) Olen jokseenkin eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Korkeakoulujen tarpeet huomioiden kehitettävä lukiodiplomeja, unohtamatta työelämän tarpeita.

H) Luvussa 9 selvitysryhmä kuvasi lainsäädäntö-, opetussuunnitelma- yms. muutostarpeet.

Miten kommentoitte selvityshenkilöiden edellä esittämiä muutostarpeita?

-

I) Luvussa 10 on esitetty ehdotettujen muutosten kustannusvaikutuksia ja niiden kohdentumista.

Vastaavatko esitetyistä muutoksista aiheutuvat kustannukset käsitystänne kustannuslisäyksistä?

3) En osaa sanoa

Perustelkaa näkemyksenne etenkin, jos katsotte, etteivät arvioidut kustannukset vastaa esitetyistä muutoksista aiheutuvia kustannuksia:

Lukiossa ei enää 1.8.2021 uuden opetussuunnitelman mukaisesti suoriteta kursseja. Termit ajanmukaistettava.

Uuden opetussuunnitelman ja oppivelvollisuuden laajentaminen toiselle asteelle aiheuttaa painetta täydennyskoulutukseen koko henkilöstölle.

Erityisesti myös painetta tulee täydennyskouluttaa opinto-ohjaajia, jotta osaamme kertoa näistä vaihtoehtoista opiskelijoille. Tämä on myös huomioitava ja koulutuskulut sekä sijaiskuluihin varattava riittävästi rahoitusta.

Nurmi Armi
Suomen opinto-ohjaajat ry